

ÎNCHEIERE

13 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

soluționând conflictul de competența jurisdicțională apărut între Curtea de Apel Cahul și Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de SRL „InterTabac” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a ț ă:

La 26 septembrie 2019, SRL „Inter-Tabac” a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat și a Adunării Populare a UTA Găgăuzia, terți BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, ulterior suplimentată prin cererea din 15.01.2020 prin care a solicitat:

- anularea parțială a deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 154 din 10.07.2019, în partea dispozițiilor de calculare și încasare a TVA diminuat în mărime de 5 150 931 lei, penalității în mărime de 123 783 lei pentru neachitarea în termen a TVA și amenzii 6 000 lei pentru încălcarea ordinii de prezentare a dărilor de seamă fiscale;

- anularea hotărârii Serviciului Fiscal de Stat nr. 305 din 05.09.2019, cu privire la examinarea contestației;

- anularea hotărârii Serviciului Fiscal de Stat nr.02R din 16.09.2019, cu privire la corectarea deciziei nr. 154 din 10.07.2019;

- anularea hotărârii Serviciului Fiscal de Stat nr.AH0009943 din 18.09.2019, cu privire la executarea silită a obligației fiscale; - anularea actului de sechestru nr. AS0017889 din 19.09.2019, asupra bunurilor imobile în valoare de 3 829 621,80 lei, emis de Serviciul Fiscal de Stat;

- obligarea Serviciului Fiscal de Stat și Adunării Populare a Găgăuziei să admită săvârșirea de către reclamant a următoarelor acțiuni:

- să utilizeze integral sau în rate întreaga sumă a plăților TVA achitate în perioada acțiunii regimului special de impozitare 13.04.2012 - 13.04.2017 pentru deducerea plăților la impozitul TVA, care urmează a fi calculat pe viitor în valoare

de 25 947 727,91 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești din 10 decembrie 2020, acțiunea depusă de către SRL „Inter-Tabac” a fost admisă integral.

La 15 decembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a depus prin intermediul poștei electronice apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Comrat sediul Vulcănești din 10 decembrie 2020, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei alte decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 05 aprilie 2021, cauza nominalizată a fost repartizată pre examinare judecătorilor Curții de Apel Comrat, fapt confirmat prin fișa de repartizare de la fila dosarului 139 VOL. II.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 21 august 2021, a fost admisă cererea înaintată de intimatul SRL „Inter Tabac” privind recuzarea judecătorilor Curții de Apel Comrat - Colev G., Curdov A. și Starciuc Ș., cauza fiind transmisă pentru repartizarea unui alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 06 octombrie 2021, a fost admisă declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Comrat – Caraianu L., Fujenco D. și Mironov A., cauza fiind transmisă în Secția de evidență și documentare procesuală pentru repartizarea unui alt complet de judecată.

La 08 octombrie 2021, Președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Grigori Colev a înaintat Curții Supreme de Justiție un demers privind strămutarea cauzei nominalizate la o altă instanță de același grad, din motiv că în Curtea de Apel Comrat nu este posibil de a forma un complet de judecată pentru examinarea cauzei nominalizate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2021, a fost admis demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Grigori Colev și s-a dispus strămutarea cauzei de contencios administrativ, pentru examinare la Curtea de Apel Cahul.

La 11 noiembrie 2021, cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD, spre examinare judecătorilor Curții de Apel Cahul.

La 06 decembrie 2023, Curtea de Apel Cahul a emis o încheiere prin care a dispus transmiterea cauzei de contencios administrativ nominalizate pentru examinare către instanța de judecată competentă – Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2024, s-a suspendat examinarea cauzei în contencios administrativ înaintată de SRL „Inter-Tabac” către Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ.

S-a transmis dosarul la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională ivit între Curtea de Apel Cahul și Curtea de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră, că competență să judece cauza de contencios administrativ este Curtea de Apel Cahul, din următoarele motive.

În conformitate cu art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.200 alin.(3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Completul de judecată reține că, prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 10 decembrie 2020, acțiunea depusă de către SRL „Inter-Tabac” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ, a fost admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe Serviciul Fiscal de Stat a depus apel.

Potrivit art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art. 231 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

În temeiul art. 35 din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească stabilesc expres că fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătorii.

Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sânt prevăzute la anexa nr.3.

Anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească stabilește că, judecătoriile din circumscripția Curții de Apel Chișinău sunt următoarele: Judecătoria Chișinău, Judecătoria Orhei, Judecătoria Strășeni, Judecătoria Criuleni, Judecătoria Hîncești, Judecătoria Anenii Noi, Judecătoria Căușeni și Judecătoria Ungheni, iar Judecătoria Comrat face parte din circumscripția Curții de Apel Comrat.

Respectiv, Curții de Apel Comrat îi revine competența în examinarea cererilor de apel depuse împotriva hotărârilor adoptate de Judecătoria Comrat.

Potrivit încheierii Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2021, s-a dispus strămutarea dosarului pentru examinarea cauzei în ordine de apel la Curtea de Apel Cahul, ca fiind instanță de judecată egală în grad și care este situată în imediată apropiere a razei de activitate a Curții de Apel Comrat.

În circumstanțele date, efectuarea controlului judiciar asupra hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 10 decembrie 2020, este de competența Curții de Apel Cahul.

Or, căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de

judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei.

Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

Urmează a fi reținut și principiul imutabilității competenței jurisdicționale, consfințit la art. 197 Cod administrativ, potrivit căruia nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În acest context, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs. Slovacia, 05 octombrie 2010, §61). În același timp, articolul 6§1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează ca prim aspect al procesului echitabil înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională. De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

Completul de judecată menționează că, prezenta cauză urmează a fi examinată în ordine de apel de către Curtea de Apel Cahul.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Curții de Apel Cahul la examinarea cauzei de contencios administrativ, la acțiunea depusă de SRL „InterTabac” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ.

Conform art.191, art.200 alin.(3), art.230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Curții de Apel Cahul la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de SRL „InterTabac” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de SRL

„InterTabac” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, persoane terțe BC „Energbank” SA și BC „Victoriabank” SA, cu privire la contestarea actului administrativ, se remite Curții de Apel Cahul, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc